

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVILAP

2009. FEBRUÁR

Farsangi gondolatok

Farsang három napjába, nem vittél el a táncba, hanem vittél a táncba, nem önthetsz meg Húsvétra – szól a turai népdal szövege. Ennek üzenete lehet számunkra az egymásrahatásokban, összefüggésekben való népi gondolkodásmód fontossága, mely nemcsak a magyar ősi kultúra sajátja. Míg a farsang a vidámságot, bőséget, az emberekben rejlő titkos vágyak alakoskodó formában való megjelenítését, a bennük rejlő feszültség, erő, vágy kitombolását jelentette, addig tudták és tudatosan készültek az azt követő mértékletességre.

A magyar keresztény kultúrkör negyven napos nagyböjtje is egy testi-lelki megtisztulási folyamat, mely a belső szervek hús- és zsírmentes egészségmegőrzésén keresztül „méregteleníti” a lelket is. Segíti az elmélyült lelkiismeretvizsgálatot, a legnagyobb keresztény ünnepre, a Húsvétra készülő ember büntölt való megtisztulását.

Mára éppen ezen ünnepek egymásraépüléséről szóló tisztánlátó képességünket koptattuk meg vagy

Fotó: Kálnáné Ádám Anita

veszítettük el teljesen – de reméljük, nem véglegesen. Hová lett a tisztelet és az odaadás az ünnepekkel, s ezzel együtt a ránk hagyományozott szellemi örökséggel szemben? Talán az értékközvetítő közösségeknek – kezdve a családoktól – a feladata számot vetni együttesen, s tisztázni, hogy hová is vezethetne az az út, melyről hajlamosak vagyunk letérni. S még ha sokakunk számára megfoghatatlanok is az összefüggések, talán a bőrünkön tapasztalva kezdjük érteni, hogy az erről az útról való letérés idézi elő a fogyasztói társadalom világméretű gazdasági és környezeti válságát, az emberek közti elidegenedést és gyűlöletet.

A februári lapszám több cikke is – más-más szemszögből - ismételten elülteti bennünk e kérdésekről való gondolkodás magját, s arra biztat, hogy a farsangi sokadalmakban – álarcos gyerekek, fiatalok, bálozó felnőttek – még egy utolsót vígadozzunk, a nagyböjtben pedig magunkban csendesedjünk el.

Seres Tünde

A TARTALOMBÓL

- ✓ Interjú Tusor Erzsébet új iskolaigazgatóval
- ✓ Beszélgetés Seres Tünde régi-új művelődési ház vezetővel
- ✓ Szociális bizottsági közlemény
- ✓ A Cigány önkormányzat sikeres rendezvényei
- ✓ Új sorozat: Tura frekventált területei
- ✓ Egészség a méhkaptárból
- ✓ Sakkot az iskolába

Tájékoztató a Képviselő-testület üléséről

A január 28-i képviselő-testületi ülés – melyen teljes létszámban megjelentek a képviselők – első napirendjének témája a CENTRÁL-KÖVI-SEC Kft bérleti szerződésének felülvizsgálata volt. A Kossuth L. út 163. sz. alatti helyiségre határozott időre szóló bérleti szerződés december 31-én lejárt. A bérlő a szerződést meghosszabbítását kérte 2009. december 31-ig. A Képviselő-testület a Pénzügyi Bizottság javaslatára a szerződést változatlan feltételekkel meghosszabbította a kért időpontig.

A második napirendnek is bérleti szerződés volt a témája. Kertészné dr. Altmár Erika hagyományos kínai orvoslás tevékenységének a folytatására kíván továbbra is bérelni egy helyiséget a Petőfi S. tér 2. sz. alatt rendelőben. Marosvölgyi János a Pénzügyi Bizottság álláspontját ismertette elmondta, hogy elfogadásra javasolják az előterjesztést, nem javasolnak változtatni a bérleti díjon. A testület változatlan feltételekkel meghosszabbította 2009. december 31-ig a bérleti szerződést.

A következő napirendi pontban Szendrei Ferenc polgármester javasolta **Dolányi Róbertné** jegyző részére a címzetes főjegyzői cím adományozásának kezdeményezését. A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 30/B§-a alapján a miniszterelnök határozatlan időre címzetes főjegyzői címet adományozhat annak a tartósan kiemelkedő szakmai munkát végző jegyzőnek, aki a cím adományozását megelőző tíz évben folyamatos jegyzői, körzetközponti jegyző esetében legalább öt éve körzetközponti jegyzői tisztséget tölt be, „kiválóan alkalmas” minőségű és a közigazgatási hivatal támogató véleményével rendelkezik.

A polgármester nagyra értékelve Dolányi Róbertné több mint 20 éves közigazgatási, aljegyzői, majd 2003. május 15. óta körzetközponti jegyzői munkásságát, javasolta, hogy részére a Képviselő-testület kezdeményezze 2009-ben, a Köztisztviselők napja alkalmából a címzetes főjegyzői cím adományozását. A testület egyhangúan támogatta az előterjesztést.

Az egyebekben először a polgármester az idejű pályázati elképzeléseit

ismertette. Célként három területen történő fejlesztést javasolt: utépítés, városközpont és energetikai korszerűsítés. Kiemelt cél az utépítés folytatása. A pályázatok ismeretében el kell dönteni, melyik utakra lehet pályázatot benyújtani és milyen utépítéseket lehet saját erőből elkezdeni. Idén a városközpont fejlesztésre újból lehet pályázni, ismét be kell nyújtani a pályázati anyagot. Várhatóan közel ötven település pályázik. Harmadik fontos cél az Általános iskola Hevesy úti épületében a fűtőkorszerűsítés, melyet szakaszolni is kellene. Ez várhatóan 60 mFt-os nagyságrendű lehet. Megfontolandó a nyílászárók cseréje is. Marosvölgyi János támogatta az elmondottakat és elmondta, hogy értesülése szerint a piacok, vásárok környékének rendbetételére is írnak ki pályázatot 2009-ben, javasolta ennek kiemelten való kezelését. Az elhangzott javaslatokat a bizottságok a közeljövőben részletesen megtárgyalják, hogy döntésre mielőbb a Képviselő-testület elé kerülhessenek.

Szendrei Ferenc tájékoztatást adott a Turai Hírlap idei első számának kiadási költségeiről. A januári szám nyomdaköltsége a tördeléssel együtt 211 eFt volt s ebből még lejön a hirdetési díj, vagyis nagyon jelentős a megtakarítás. Emlékeztetőül elmondta, hogy a december 15-i ülésen nem fogadta el a Képviselő-testület a 2009-re benyújtott közel 6 mFt-os ajánlatot, mely szerint az önkormányzatnak havonta közel 500 eFt-t kellett volna fizetnie egy lapszám elkészítéséért.

A polgármester szót adott az ülésen megjelent Hídi Szilveszter részére, aki sérelmezte, hogy a Képviselő-testület, illetve annak szakbizottságai nem tárgyalták a Turai Hírlap 2009. évi szerkesztésére és előállítására vonatkozó elmúlt évi javaslatát. A polgármester újból ismertette, hogy a Turai Hírlap szerkesztői feladatainak ellátására vonatkozó szerződés határozott időre, 2008. december 31. napjáig szól. Elmondta továbbá, hogy a szerkesztő javaslatát azért nem tűzte a szerződés lejártát követően a Képviselő-testület ülésének napirendjére, mert azzal nem értett egyet. Utalt rá, hogy a Turai Hírlap költségkímélőbb szerkesztésére és előál-

lítására vonatkozó javaslatát a Képviselő-testület következő ülésének napirendjére kívánja tűzni.

Ismételten hangsúlyozta, hogy saját erőből kellene megoldani az újság kiadását, hisz az ajánlatban szereplő összeg fele megtakarítható. A februári számot még ugyanaz a szerkesztőbizottság készíti el.

Az utépítés helyzetéről a nagyberuházás felügyeletével megbízott **Varjú Mihály** számolt be. Marosvölgyi Jánossal, Sára Tamással és Tóth-Máté Imrével nézték meg az utcákat. Az áttereszek cseréje elkezdődött: Magdolna út – Rákóczi út; Magdolna út – Toldi út; Ady út – Rákóczi út; Rákóczi út – Szőlő út; Béke út – Szőlő út között. A Béke utcában az árok kiemelése megtörtént és a betonelemek behelyezése elkezdődött. A Toldi és a Magdolna utca kereszteződésében az átteresznél a gáz- és vízvezeték okozott nehézséget. Hasonló probléma volt a Béke utcában is. Sok gondot okozott és okoz a magas talajvíz. A malomnál elszakították a 150-es vízvezetékét, nem volt pontos a térkép. Az ivóvízhálózatnál három utcában van probléma, a közel harmincéves eternit vezetékre rácsatlakozó vasalkatrészek erősen korrodáltak. Ellenőrizték a szennyvízhálózatra rákötöttséget is. *Az utépítés kezdetéig az esetleges csatlakozási igényeket meg kell oldani, 11 ingatlant csatlakoztatni kell, ugyanis az utak elkészülte után legalább öt évig nem lehet az aszfaltot megbontani!*

A beszámoló után Szendrei Ferenc polgármester megköszönte Varjú Mihálynak, hogy *szinte főállásban foglalkozott az utépítési munkákkal, rendezte a közműszolgáltatókkal a felmerült problémákat*, és kérte a további segítségét. Mindketten összefoglalták és értékelték az elmúlt hónapok tapasztalatait, s igyekeztek levonni azokat a tanulságokat, amelyeket a következő hasonló beruházásnál figyelembe kell venni.

Kálna Tibor egy másik pályázatról adott tájékoztatást. Tura Város Önkormányzatát, s azon belül a művelődési házat egy komoly szakmai referenciákkal bíró filmes alkotó cég egy európai uniós pályázati lehetőséggel kereste meg, melyet közművelődési intézmé-

nyek számára írtak ki önrészvállalási kötelezettség nélkül. Az ismeretterjesztésre, képzésekre, rendezvényekre irányuló kiírás megpályázható legmagasabb összege 100millió Ft volt, melynek részeként (kb. 25 millió Ft értékben) egy önkormányzattal történő konzorciumi megállapodás keretében az alkotók filmet szerettek volna készíteni a Szent Korona tanról és a Magyar Történelmi Alkotmányról, annak mai hasznosulási lehetőségeiről. Ezen ismereteken alapuló európai polgárrá nevelést célzó ingyenes közösségi-kulturális rendezvényeket, akkreditált képzéseket, nyári szabadegyetemeket tarthattak volna közös erővel a turai közművelődési és oktatási intézmények, szerveztek, mintegy 65millió forintért, s a fennmaradó 10milliót pályázatírára ill. projektgondozásra fordították volna. A Kulturális Bizottság ígéretesnek tartotta a lehetőséget, így az Ügyrendi Bizottság is tárgyalta és mindkét oldalról megfogalmazták a pályázatíró ill. az alkotó cégek felé felmerülő kérdéseiket, melyet a kapcsolattartó Seres Tünde műv.ház igazgató továbbított. Ennek hatására, a

felelős válaszadás érdekében személyes konzultációt kezdeményeztek az alkotók a pályázatkiíró szervezettel. A tárgyalás során kiderült, hogy filmes alkotás létrehozását nem támogatják, még akkor sem, ha a megvalósítandó rendezvények ismeretanyaga azon alapulna. Továbbá az egy település által reálisan megpályázandó, általuk elfogadható összeg felső határa 30millió forint. Így a pályázat benyújtását kezdeményező cég érdekltsége megszűnt, s ennek következtében önálló célkitűzéseken alapuló pályázat benyújtását nem látta indokoltnak az önkormányzat.

Szendrei Ferenc polgármester pénzügyi szempontból röviden értékelte a tavalyi évet. Lényege: *a bevételek és kiadások főösszege 12 millió forint aktívumot mutat, vagyis ekkora összeggel haladja meg a bevétel a kiadásokat. Ebhez párosul még mintegy 15 millió forint 2009 évet terhelő, de már 2008-ban kifizetett pénzösszeg, így összességében a 2008 évi gazdálkodási eredmény 27 millió forint.*

Nagyra értékelte az iskola vezetésének elmúlt évi átgondolt gazdálkodását, melynek következtében – az eredetileg jóváhagyott iskolai költségvetéshez képest – 5 millió forint megtakarítás mutatkozott. Ezt az eredményt úgy érték el, hogy 2008. december 31-én minden számla ki volt egyenlítve.

Végül elbírálására került a főépítési megbízásra kiírt pályázat, melyre hárman jelentkeztek. A Képviselő-testület zárt ülés keretében hozzájárult B. Nagy Helga okleveles építésmérnök, településmenedzser, városgazdálkodási szakértő megbízási jogviszonykeretében történő főépítési megbízásához. A megbízás tárgya: Tura Város településrendezési terveinek (település szerkezeti terv, Helyi Építési Szabályzat és Szabályozási Terv) felülvizsgálata, módosításának előkészítése, egyeztetések, helyi örökségvédelemmel kapcsolatos feladatok, szabályozások előkészítése, a városkép javítására vonatkozó döntések előkészítése.

K.J. – D.R.-né – J.Cs.-né

AZ ÚTÉPÍTÉS KÉPEKBEN

A Béke utcában az árok kiemelése megtörtént és a betonelemek behelyezése elkezdődött.

Fotó: Morvai Szilárd

„Örömforrás legyen itt lenni az iskolában”

Tusor Erzsébet január 1-jétől vezeti a Hevesy György Általános Iskolát. Az önkormányzat képviselő-testülete november 26-án választotta meg az intézmény igazgatójának. Közismert, hogy évek óta itt dolgozik. Igazgatóhelyettesként részt vett az érvényben lévő és sikeres pedagógiai program kidolgozásában. Naprakészen, folyamatában látta a legsürgetőbb vezetői – munkáltatói – és pedagógiai feladatokat. Ismeri a tanulókat, szociális és családi hátterüket, a pedagógusok és az egész alkalmazotti közösség helyzetét. Tudta, hogy mire vállalkozik. Egy elcsendesedő péntek délután beszélgettünk vele az iskolában.

– Milyen volt turai diáknak lenni?

– Változatos, mert majdnem minden tanévben más volt az osztályfőnököm. Mielőtt a 4. osztályba léptem, a Trincs és a Hatvani út vonalán kettéosztották a falut. Az egyik oldalon lakó alsósok a Tabán utcai, a másik oldalon élők – én is – az Iskola úti épületbe kerültek. Az iskola ma is több épületben működik.

– Merre indult el az általános iskola elvégzése után?

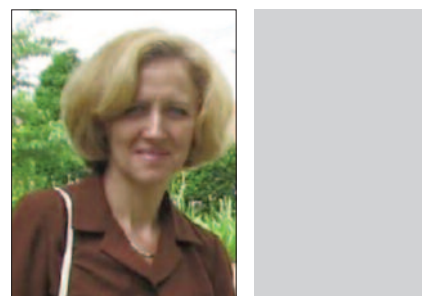
– A nagykőrösi Óvónőképző Szakközépiskolába nyertem felvételt, majd az érettségít követően hatéves ciklusok következtek az életemben. Hat évig voltam óvónő, majd tanító Bagon, s ekkor az esztergomi Tanítóképző Főiskolán tanító oklevelet szereztem. Hazajöttem a turai iskolába és hat év múlva számítástechnika tanári szakra iratkoztam be. Ezután felgyorsultak az események. Megválasztottak önkormányzati képviselőnek, felkértek iskolai igazgató-helyettesnek. Közben megszületett a kislányom. Úgy gondoltam, hogy a gyás letelte után az alsó tagozaton folytatom a munkámat, de mindez másként alakult. Dr. Liposits Zsoltné nyugdíjba vonult, és Erdélyi Ágneszt bízták meg az iskola vezetésével, és ő arra kért, hogy legyen a helyettese.

– Immár a Hevesy György Általános Iskola igazgatójaként mi a legfontosabb törekvése?

– Az, hogy lehetőségeinkhez mérten minőségi oktatásban és minőségi nevelésben részesítsük az iskolánkba járó gyermekeket. Egy kicsit mindig magasabbra szeretném emelni a léceket. E törekvésem megvalósítását nagyban segítik az alsós és felsős kollégák körében jól működő szakmai munkaközösségek. A szakmai beszélgetések, konkrét feladatok meghatározása, következetes végrehajtása segíti a tanulók fejlesztését.

Kollégáim az iskola minőségirányítási programjának keretében kitöltött kérdőívek szerint is szívesen részt vesznek a továbbképzéseken. Készek arra, hogy új módszereket ismerjenek meg a még hatékonyabb tanítás érdekében. Már régóta nem elég ugyanis az, hogy a pedagógus bemegy az osztályba és a tábla előtt magyaráz. Turán is rendkívül vegyes a gyermekek összetétele.

Mivel általános iskola vagyunk, kötelező oktatási és nevelési feladatot látunk el, sokféle képességű gyermeket fogadunk válogatás nélkül. Amennyire csak lehet, személyre szólóan kell tanítanunk,

figyelembe véve a diákok egyéni képességeit.

– Hogyan történik ez?

– Iparkodunk minél több olyan órát betervezni, amelyen kooperatív tanulásra, kicscsoportban való differenciálásra nyílik alkalom. Ilyenkor hasonló, vagy éppen különböző képességű gyermekek oldanak meg feladatokat egy-egy csoportban. Mind a kétféle csoportbontás hatékony és fejlesztő jellegű. Képesség-kibontakoztató pedagógiai programunk támogatására pályázaton is szeretnénk forrást szerezni. Az integrált oktatásban részt vevő gyermekekről egyéni fejlesztési naplót vezetünk, háromhavonta értékeljük őket, és közös megbeszélésen tájékoztatjuk a szülőket. Családlátogatások alkalmával megismerhetjük hogyan, milyen családi háttérben élnek a diákok.

– Mennyire partnerek ezekben a törekvésekben a szülők?

– A többség érdeklődő és együttműködésre kész. Hiszen azt próbáljuk tudatosítani, hogy közösen tudjuk a problémákat megoldani. Vannak olyanok is, akik nem járnak szülői értekezletre, fogadóórára. Ezekben az esetekben a pedagógus megy el családlátogatásra. Célunk meggyőzni az ilyen szülőket, hogy gyermekeik tanköteles korban végezzék el a nyolc osztályt.

– Milyen az iskola fegyelmi helyzete?

– Van mit javítani. Ami a társadalomban kiütözik, az iskolában ugyanúgy megmutatkozik. Helye van a szigorúságnak, a határozott hangnak, de legfontosabb mindenki részéről a következetesség. Fontos, hogy az iskolás kor kezdetén rászoktassuk a kisdíjakat arra, hogy bizonyos szabályokat be kell tartani ahhoz, hogy mindenki jól érezze magát.

„ÉLETKORI SAJÁTOSÁGAIHOZ, EGYÉNI TELJESÍTMÉNY-HATÁRAIHOZ IGAZÍTOTT MÉRCÉT KELL ÁLLÍTANI A GYEREK ELÉ ÉS ELVÁRÁSOKAT FOGALMAZNI. AZ AKARATEREJÉT KELL MOZGÓSÍTANI ÁLLANDÓ KÉNYELEMKERESÉS HELYETT. CÉLOK KELLENEK ÉS PÉLDAKÉPEK.”

– *Köztudott, hogy az információ még nem jelent tudást. Tudásra tanulással lehet szert tenni. E folyamat egyik legrégebbi műhelye az iskola az emberiség történelmében. Az iskola ugyanakkor értékekre is kell, hogy nevelje a gyerekeket. Milyen esélye van erre az iskolának, ha a szülő ebben nem minden esetben partner és a média szerepe sem igazán pozitív?*

– Tesszük a dolgunkat. A diákok általában 5-6 órát töltenek el az iskolában. Hogy a nap többi részében milyen benyomásokat szereznek, jól tudjuk. Ha másutt az látják, hogy munka nélkül is jól meg lehet élni, nehéz a mi értékeinket elfogadtatni. Mégis mindig példát kell mutatni, mert hiszem, a jó példa célba ér. Ezt a célt szolgálják a tanulmányi kirándulások, a szabadidős tevékenységek, a szakkörök, a rajztól a sportig, a színjátszástól a teljesítménytúrákig. Eljutnak szervezett formában színházba, kiállításokra (például a Csodák Palotájába vagy a Viking Fesztiválra).

– *Turának megbecsült hagyományai vannak, de ezek ápolása mellett korszerűsége is kell törekedni. Hogyan lehet e két feladatot összhangba hozni?*

– Mindkettőt a maga helyi értékén kell kezelni. A karácsony az karácsony, nem pedig fenyőünnep, december 6-án a Mikulást és nem a Télapót várjuk. Ez nem lehet kérdéses. Az sem, hogy mivel a mi tanulóink is tanulnak idegen nyelveket, ezért az adott nyelvekhez fűződő szokásokkal is megismerkedhetnek a gyerekek.

– *Mennyire tekinti az önkormányzat édes gyermekének az iskolát?*

– Nagyon sokat segít abban, hogy zökkenőmentesen tudjunk tanítani. Elismeri, elfogadja és támogatja a szakmai fejlesztési igényeinket. Szükségesnek tartja a felújításokat, korszerűsítéseket, és megvalósításukhoz megoldásokat keres.

– *Hány tanulója van jelenleg az iskolának?*

– A legutóbbi adat szerint 640, de az szinte mindig változik. Jönnek-mennek a gyerekek, a városban élők

mobilitása szerint. A szülők családi állapotának vagy munkahelyének változása ugyanis a lakhelyben is változást okoz. Tény, hogy négy évvel ezelőtt még több mint 700 diákunk volt. A felső tagozaton a korábbi négyvel szemben 3-3 osztály alkot egy-egy évfolyamot. Ennek következtében történtek átalakítások, jobban elférünk. Az iskolai alapítvány segítségével sok padot sikerült az elmúlt években kicserélni, már csak egy-két terem vár padcserére a Hevesy utcai épületben.

– *Mi az oka a létszám csökkenésének?*

– Alapvetően a születések számának a csökkenése. (Most egyébként úgy néz ki, hogy ez a folyamat megállt Turán.) Nem titok és sajnáljuk is, hogy a tanulók egy része nem itt fejezi be a 8 osztályt, hanem 6 vagy 8 osztályos középiskolában folytatja tanulmányait, de nem ez a meghatározó. Mi arra törekszünk, hogy bárki, aki nálunk tanul, képességei szerinti tehetséggondozásban részesüljön. Versenyeken indítjuk őket, a felső tagozaton emelt szintű informatika és idegen nyelvoktatást ajánlunk. Új törekvésünk a háziversenyek rendezése tantárgyakból, évfolyamonként.

– *A követelmények szinte évente változnak, az oktatáspolitikai problémáit vég nélkül lehetne sorolni. A pedagógusnak azonban naponta ki kell állni az osztály elé és tanítania kell a gyerekeket. Mit tud ilyenkor mondani az iskolaigazgató a munkatársainak?*

– Nehéz úgy dolgozni, hogy félévente változnak a törvények, s ezek többféleképpen értelmezhetők. De a mi célunk nem más, mint az, hogy akik ide járnak, azok jól érezzék magukat, megkapják az életkoruknak megfelelő tudást, jó szakemberek foglalkozzanak velük. Másképp szólva: örömforrás legyen itt lenni az iskolában, ahol nagyszerű dolgokat lehet megismerni.

Balázs Gusztáv

Karácsonyi Csomagok

Tura Város Önkormányzata karácsonyi csomagot ajándékozott a bölcsődéseknek, az óvodásoknak, az általános iskolásoknak, az egyedül élő 70 éven felülieknek és az Őszirózsa Idősek Otthonában lakóknak.

A gyerekek csomagjainak összeállításába és kiosztásában az óvónők és a pedagógusok segítettek. Köszönjük munkájukat.

A Szociális Bizottság tagjai és a képviselők pedig a 70 éven felüli egyedül élő lakosok csomagjainak a házhoz szállításában közreműködtek.

Sajnos néhány idős lakoshoz nem tudtak bejutni a többszöri próbálkozás ellenére sem, így nem tudták átadni az ajándékot. Kérjük, a jövőben bízzák meg a szomszédokat, ha nem tartózkodnak otthon, vagy nem tudják mások miatt átvenni a csomagot. Köszönjük kedves fogadtatásukat!

Szociális Bizottság

TISZTELT TURAI POLGÁROK, VOLT és MAI TANITVÁNYOK, Munkatársak, Barátok!

Mindenkinek köszönjük az együttérzést, amivel megtiszteltek minket. Egy apró mosoly vagy kézszorítás, kedves odafordulás... mind-mind sokat jelent. A SZERETET jelei, amik megerősítenek a HITben, hogy érdemes volt és érdemes ma is!

Tisztelettel:
Jónás Sándorné

„A segítség felülről jön. Nagyon mélyre kell szállni, hogy kiérdemeljük.”

Don Bosco

A Hevesy György Általános Iskola hírei

A MEGMÉRÉTTETÉSEK IDEJE – JANUÁR

Kemény hideggel köszöntött ránk az új esztendő, 2009. januárja. A hőmérők higanyszála egyre lejjebb csúszott a skálán, rövidesen vastag jégpáncél borította vizeinket. A híradásokban csak úgy röpködtek a mínuszok, s ami a felnőtteknek gondot, már-már aggodást jelentett, az a gyerekeknek maga az öröm, a boldogság volt. Végre ki lehetett menni a jégre, a Kónya-tóra! Évek óta nem volt ennyi lehetőségük a korcsolyázásra. Minden szabad idejüket és a testnevelés órákat is felhasználták arra, hogy vidáman teljenek a fagyos napok. Az önfeledt kacagások bizonyára feledtették velük azokat a „megpróbáltatásokat” és nehéz perceket, amelyek a félév közeledtével vártak rájuk.

Január – mindenképpen a „megmérettetések ideje” gyermekeink számára, hiszen ekkor zárul az első félév, nyolcadikosaink pedig most jelentkeznek a középiskolákba, illetve sokan közülük most írták meg január végén az országos központi írásbeli felvételiket magyarból és matematikából.

A tantestület életében is történtek változások az új félév kezdetén. Tusor Erzsébet igazgatóasszony mellett Tóth Mihály a felső tagozat, Erdélyi Ágnes az alsó tagozat igazgatóhelyetteseként kezdte meg munkáját. Két új pedagógus érkezett a felső tagozatra: Balogh Teréz – angoltanár, valamint Szundiné Kiss Borbála – matematikatanár, mindketten Hatvanból. Őket a következő lapszámban fogjuk bemutatni.

ORSZÁGOS SIKER!

A 2008 – 2009-es tanév elején fogalmazáspályázatot hirdetett az Apáczai Kiadó Szivárvány Heted 7 Határon Szerkesztősége 3-6. osztályos tanulóknak „A példaképem” címmel. Ezen a pályázaton indult a 4. osztályosok kategóriájában BÁNSZKI BOGLÁRKA VIRÁG – 4.b osztályos tanuló, aki 300 pályázó közül – óriási teljesítményt nyújtva –, elnyerte a 9. helyezést. Ezzel hatalmas

sikert könyvelhetett el magának, segítőknek, támogatóinak, és – természetesen – iskolájának. Felkészítőjétől, a betegsége miatt távol levő Szilágyiné Sente Valéria tanítónőtől rövid telefoninterjút kértem:

– *Mi volt a pályázat tartalma?*

– „A példaképem” címmel kellett írni egy fogalmazást, 3 oldalas terjedelemben, A4-es lapra, amelynek a beküldési határideje december 15-e volt.

– *Kikről szólt a pályamunka?*

– Boglárka több példaképet választott magának. Elsősorban a nagymamájáról írt, aztán a MEGASZTÁRBAN szereplő Tóth Lüsziéről, majd testvéreiről és szüleiről.

– *Ki segített még a kislánynak a pályázat elkészítésében?*

– Kiemelném még az édesanya segítőkészségét is. Mondhatnám, olyan ideális helyzet állt elő, amikor gyermek – szülő és pedagógus közösen dolgozott egy cél érdekében. Mai szóhasználat: TEAM-munka volt a javából, de természetesen ezt a pályázat lehetővé is tette.

– *Mikor és hol volt a díjkiosztó ünnepség?*

– Január 21-én érkezett a levél a kiadótól, melyben közölték, hogy Boglárka bekerült a díjazottak közé igényes, szép, kiemelkedő munkájáért. A díjak átadására Budapesten került sor, az Apáczai Kiadó Központjában, 2009. január 30-án. Sajnos, betegségem miatt én nem vehettem részt rajta, így Boglárkát a szülei kísérték el.

– Valika néninek jobbulást kívánunk és jó egészséget! Gratulálunk még egyszer a kislánynak és felkészítőinek is ehhez a szép sikerhez! A következő számunkban részleteket mutatunk be a pályamunkából.

ECDL – VIZSGA

Ma – ha a tantárgyakat rangsorolni kellene –, sok gyermek jelölné meg kedvencei között az informatikát. Nem véletlen, hiszen a képi világ sokkal inkább lenyűgöző számukra, mint bármely más, tanári magyarázattal „fűszerezett” óra. Nem elég azonban csak a szabadidőnk játékos eltöltésére használni meglévő gépünket, hanem azt ismerni, használni is tudni kell. Bizonyára így gondolkodtak azok a gyerekek is, akik szeptember elején beiratkoztak Tóth S. Péter tanár úr számítógépes tanfolyamára. Erről beszélgettem vele az egyik szünetben:

– *Kik és hányan jelentkeztek a tanfolyamra?*

– Szeptemberben 11 fővel kezdtem el dolgozni, a 11–14 éves korosztályra számítottam. Tudvalevő dolog, hogy az iskolai óraszám kötött, ezért a leginkább érdeklődő gyerekek fordultak hozzám, hogy plusz tréningeken vehessenek részt.

– *Milyen céllal járnak rendszeresen a „plusz” órákra?*

– Célunk az ECDL-vizsga letétele, azaz egy olyan rendszeres gyakorlási és felkészülési lehetőséget biztosítani a csoportnak, amelynek során képesek lesznek megszerezni a NEMZETKÖZI SZÁMÍTÓGÉPKEZELŐI JOGOSÍTVÁNY START-KÁRTYÁJÁT.

– Mit tartalmaz ez a START-KÁRTYA, és hogyan vizsgáznak belőle?

– 4 modul tartalmaz. Ennek megfelelően két ütemben készülnek fel a vizsgákra. Az első két modulból januárban vizsgáztak le, a másik két modulból májusban fognak. Így tehát örömmel közölhetem, hogy az operációs rendszerből, valamint az információ – kommunikáció modulból mind a 11 tanulónk sikeresen túl van a vizsgákon. Májusban következnek a prezentáció és a szövegszerkesztés modulok.

– Hol zajlanak a vizsgák?

– Hatvanban, az OKTAT 60 KFT biztosítja a helyszínt.

– Van-e hely még további jelentkezőknek?

– Korlátozott létszámú csoporttal dolgozom, de szeptemberben majd újból meglátjuk, mit hoz a jövő.–
Gratulálok a szép eredményhez! Végezetül álljon itt a jövő informatikusainak vagy csak egyszerűen felhasználóinak a neve:

Lukács Adrienn 5.c, Sára Péter 7.c, Gólya Ádám 7.c, Lajkó Máté 7.c, Csányi Petra 7.c, Csányi Edina 7.c, Szabadka Nikolett 7.c, Palócz Henrietta 8.c, Meleg Márk 7.b, Vaszi Zoltán 7.b, Szabó Réka 8.c.

SPORT

Testnevelő tanáraink is értékelték a tanulók „mozgásos” tevékenységeit. Ennek alapján rangsort állítottak fel a félév végén az osztályok között. A rangsorba állítás alapja a következő volt:

- ▶ minél nagyobb létszámban vegyenek részt a tömegsporton,
- ▶ járjanak rendszeresen a sportkörökre, mint pl.: torna, foci stb...
- ▶ vegyenek részt az iskolai bajnokságokban,
- ▶ iskolán kívüli sportrendezvényeken is induljanak el,
- ▶ vegyenek részt a túrákon,
- ▶ valamint ide számítottak még az olyan osztályprogramok is, amelyek a sporttal kapcsolatosak.

Az előbbi eseményeken pontszámot kaptak a tanulók, s ennek alapján kialakult a félévi rangsor.

A LEGSPORTOSABB OSZTÁLY: A LEGJOBB TÚRÁZÓK:

1. 5.c 143 pont	1. 5.c
2. 7.a 118 pont	2. 7.c
3. 5.b 97 pont	3. 5.b

HAJRÁ GYŐZTESEK!!!

A lemaradókat csak biztatni tudjuk, lehet még gyűjtögetni a pontszámokat év végéig!

KULTURÁLIS PROGRAMOK

MOZI

Fantasztikus moziélményben lehetett részük azoknak, akik részt vettek Kálna Tibor és Kálnáné Ádám Anita tanárok szervezésében a budapesti ARENA PLAZA IMAX 3D Mozi Színház filmvetítésén. Az érdeklődők – 45 fő – a SZAFARI c. filmet tekinthették meg január 17-én, szombaton.

Hasonló szórakozásban volt részük azoknak is, akik január 23-án kerekedtek fel Kis Gábor tanár úr vezetésével – összesen 24 fő – szintén az ARENA PLAZA-ba. Ők a csodálatos GALAPAGOS c. filmre fizettek be.

Akik szeretnék megtudni, hogy mi is az az IMAX 3D Mozi Színház, azoknak ezt a következőképpen lehetne röviden összefoglalni:

– Az IMAX – az angol Image Maximum rövidítése –, amely magyarra nagyjából úgy fordítható, hogy maximális képesség. A világ számos pontján a legkeresettebb és legsikeresebb mozi, hiszen HÁROM DIMENZIÓS látványban részesül a közönség. A vetítéshez egy különleges szemüveget kapnak a nézők, mely testközelbe hozza a látottakat, s ezáltal szinte „érinthetővé” válnak a dolgok. Mindenkinek ajánlom, próbálja ki egyszer!

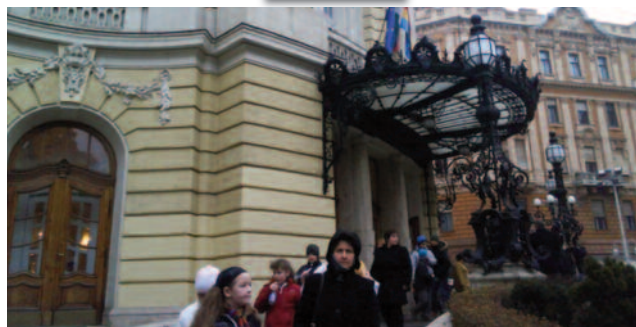
CSODÁK PALOTÁJA

A világ érdekes! Felső-tagozatos tanulóink fakultatív kirándulás keretében a Csodák Palotájában jártak. Az interaktív, tudományos kiállításon látványos és szórakoztató módon tapasztalhatták meg a természet törvényeit, és a fizika csodálatos és meghökkentő világát.

Szervezőtanárok: Kálnáné Ádám Anita és Kálna Tibor

SZÍNHÁZ

2009. január 18-án a 4. osztályos tanító nénik a Víg Színházba vitték tanítványaikat, ahol a Pán Péter c. mesemusicalt tekinthették meg. A színházlátogatást Szilágyiné Sente Valéria szervezte.

További infók: www.hevesytura.hu, Turai Duma c. iskolai lap

*A riportokat és az összeállítást készítette:
Gólya Gáborné, sajtóreferens*

Szinte észrevétlenül lopakodik bele életünkbe a mások iránt érzett ellenséges indulat, és válik egyre hevesebbé az ellenszenv. Ez az alattomos érzés képes megmérgezni és elletetleníteni kapcsolatainkat. *Ha engedjük, hogy a gyűlölet elhatalmasodjék rajtunk, akkor azon vesszük észre magunkat, hogy undorodunk a másik embertől és az értékeitől.* Mert addig keressük a hibát a másikban, amíg csak meg nem találjuk. Ilyenkor talán még a másik bajának, betegségének vagy egyenesen a pusztulásának a kívánásától sem riadunk vissza.

A gyűlölet nem új keletű, csak újra és újra felüti a fejét. Olyan, mint a lappangó betegség. Nem is tudjuk, hogy bennünk van, egyszer csak megjelenik, és lever a lábunkról – de csak akkor, ha kellőképpen nem védekezünk ellene. Már a Szentírás is – az egészséges gondolkodást teremtő és megőrző tanításában – hosszasan foglalkozik a gyűlölet embertelen világával. Megállapítja, hogy *a gyűlölködő emberek együtt szoktak sutogni, együtt hunyorgatják a szemüket, és ártó gondolatokat forgatnak a fejükben. Sokszor többen vannak, akik ok nélkül gyűlölik az embert, mint a fejen a hajszálat, és úgy vadásznak rá, mint a madárra. A gyűlöletből akár súlyos, vagy végzetes tettelegesség is fakadhat.* A másik ember iránt gyűlöletet tápláló ember még a jócselekedetet is kész félremagyarázni; a jót rosszal viszonozza, a szeretetet meg gyűlölettel. Sokan – sajnos – mindig kitaranak a gyűlöletben.

A gyűlöletről

A Szentírás felhívja a figyelmet, hogy nem gyűlöletet kell táplálni a másik ember iránt, hanem inkább feddésben kell részesíteni. *„Az igaz ember ajka a gyűlöletet rejtve tartja.”*

Ugyanakkor bátran felszólít arra, hogy az igaz ember gyűlölheti a hamisság útjait, a rosszat, a bűnt, a hazug beszédet, a gonosz viszályt és a pletykát. De nem gyűlölheti a jót, az intó szót, a belátást, a dorgálást, a törvényt, az igazságot, és végképp nem gyűlölheti magát az embert. Őszintén megállapítja persze azt is – hiszen a Szentírás szerzője jól ismeri az ember belső hozzáállását a dolgokhoz, tudja, mi lakik a lelkünk mélyén –, *hogy gyűlölni fogják azt az embert, aki bizonyítja, hogy a másik ember tettei gonoszak.*

Mivel a gyűlölet mindig veszekedést kelt, és nincs olyan fájó csapás, mint amit a gyűlölet szül, el kell hagyni a gyűlölködést, és a végső dolgokra, az Isten előtti számadásra kell gondolni!

„Ha nem tudsz szeretni, tégy úgy, mintha szeretnél, és szeretni fogsz!” – írta Szent Ágoston a háromszázas években! Tegyük így, és szebb lesz körülöttünk a világ, mert tudunk egymásra mosolyogni! Hiszen *gyűlölni, egymásra acsarkodni az állat is tud, de mosolyogni csak az ember!*

Palya János
plébános

KISTÉRSÉGI HÍREK

ÖSSZEFOGLALÓ A TÖBBCÉLÚ TÁRSULÁS TANÁCSA JANUÁR 21-I ÜLÉSÉRŐL

Az idei év első ülésén a tervezett napirendi pontokban annyi változás történt, hogy a Társulás elnökének megválasztását a Tanács a következő – azaz februári – ülésre halasztotta. A következőkben sor került a Társulási megállapodás tagnyilvántartásának aktualizálására, majd a polgármesterek tájékoztatót hallhattak a tisztségviselők megválasztásának rendjéről.

A Tanács elfogadta a 2009. I. félévi munkaprogramot, mely szerint a Tanács havonta egyszer ülésezik, várhatóan februárban fogadja el a Tanács a 2009. évi költségvetést, márciusban kerül napirendre a kistérség informatikai fejlesztési koncepciója, és Juhász Bálint koordinátor minden hónapban tájékoztatja a Tanácsot az aktuális pályázatokról. Júliusban és augusztusban a Tanács nem ülésezik. December óta tart a téli közmunkaprogram a kistérség

településein. A program jelenlegi állásáról hallgatott meg tájékoztatót a Tanács.

A dolgozók felvétele rendben zajlott, mind a 33 közmunkással sikerült szerződést kötni a programkezdésre. December 20-án a Közmunka Tanács munkatársa helyszíni ellenőrzést tartott a kistérségben (Bag, Tura és Galgahévíz településeken). Az értékelés szerint a feladatok megvalósulása időarányos, a munkák a tervezett ütemben haladnak.

A Szociális és Munkaügyi Minisztérium úgy döntött, hogy meghosszabbítja a téli közmunkaprogramot, így a Társulás pályázatot nyújtott be, hogy egészen március 31-ig foglalkoztathassa a közmunkásokat. A pályázat eredményességéről január 26-ig születik döntés.

Miután a Parlament elfogadta a 2009. évi költségvetési törvényt, a tervezetthez képest módosul a Tár-

Aszódi Kistérség

sulás normatív támogatása is. Ennek köszönhetően a költségvetési koncepcióban szereplő 90 923 ezer Ft-os normatív támogatás összege 102.473 ezer Ft-ra emelkedik. Az erről szóló tájékoztatót a Társulási Tanács elfogadta.

Végül Juhász Bálint kistérségi koordinátor beszélt az önkormányzatokat érintő uniós pályázati kiírásokról.

A Társulási Tanács üléseiről, a kistérségben zajló aktuális eseményekről és pályázati lehetőségekről bővebben az Aszódi Kistérség Önkormányzatainak Többcélu Társulása honlapján olvashatnak:

www.aszodikisterseg.hu

Ruszkai Anna
kistérségi referens

Hagyományok, szubkultúrák

Beszélgetés Seres Tünde művelődési ház igazgatóval

Seres Tündét újabb 5 év időtartamra nevezte ki a Képviselet-testület a Bartók Béla Művelődési Ház igazgatójának. 15. éve dolgozik a műv.házban, ebből 10 éve pályázati úton kinevezett igazgatóként. Az elmúlt években sok színvonalas rendezvényre került sor, de talán a legutóbbival szeretném kezdeni. A január 25-i Galgamenti Népzene-szek Újévi Koncertjén nagyon sokan voltak, s eddig mindenkit felsőfokban hallottam róla beszélni. Gratulálok Neked, Unger Baláznak és minden szereplőnek!

– Az elmúlt 14 év alatt milyen rendezvények voltak számodra a legemlékezetesebbek, és miért?

– Eddigi működésem során talán azokat az eseményeket szeretném kiemelni, melynek létrehozása a nevemhez vagy egy-egy munkatársam nevéhez ill. intézményünkhöz fűződik, életrehívásán és működtetésén bábáskodtunk, a kitalálástól az évek során hagyományossá vált megvalósításig. Ilyen pl. az említett újévi koncert, vagy a Költészet Napja alkalmából rendezett társzművészeti rendezvény, a Nemzeti Múzeumban évente megrendezendő Múzeumok Majálisa a turai Falumúzeum bemutatásával, a Fekete László Emlékkoncert, a Bárdos Lajos Népzenei- és Kórustalálkozó, a kézműves napközis tábor, a Híresvárosi Vigadalom, a Tintahal Rockfesztivál, a színházlátogató buszjáratok vagy a művelődési ház évről-évre megrendezett műsora...

Elfogult egyikkel sem szeretnék lenni, hisz mindig az iránt vagyok elkötelezett, amelyiken épp aktuálisan gőzerővel dolgozunk. Ugyanakkor érzékenyen érint, hogy értékvesztési folyamatok vagy kicsinyes személyi ellentétek áldozatává váltak olyan egykor népszerű események, mint a szüreti felvonulás, a Kihívás Napja sportrendezvény vagy a Turai Mozgó Filmklub, épp Sára Sándor operatőr-filmrendező szülőföldjén. Remélem, hogy nem kell végleges állapotnak tekinteni, hisz úgy gondolom – néha talán árral szemben is – tartalmi munkánkkal épp az értékőrzésen fáradozunk, igyekezve kompenzálni szerény és szegényes tárgyi körülményeinket.

– Tapasztalataid alapján, mennyire lehet megszólítani az embereket egy-egy rendezvény kapcsán? Mennyire jelentenek veszélyt az egyszemélyes szórakozási formák, mint pl. a tv, az Internet, stb.?

– Szemellenzős magatartás vagy, ha úgy tetszik illúzió lenne azt gondolni, hogy ezek az alternatívák nem jelentenek veszélyt vagy konkurenciát. Egyrészt tudomásul kell vennünk, mint tény, másrészt pedig nekünk éppen azok számára kell megpróbálni nyújtani valamit, akik az említett lehetőségekben nem találják meg a vágyott értékeket. Ennek következtében javarészt azok fordulnak felénk, akik gondolkodásukban értékazonosak a művelődési ház nyújtotta szellemiséggel és a közösségi formákban látják a tartalmas időtöltés zálogát.

A rendezvényeink kínálatának bázisát is gyakran közösségeink jelentik, így elsősorban a csoportok és vezetőik az alappillérei számos teltház, sikeres ren-

dezvényünknek. Magas szintű művészi igényeket kielégítő produkciók és számos ún. alulról jövő kezdeményezés született már falaink között, melyek azon túl, hogy alapvető büszkeséggel töltenek el bennünket, az önkormányzat számára ezáltal jelentős költségmegtakarítást is jelentenek.

– A jelenleg meglévő tárgyi és szellemi értékek közül melyeket tartod a legfontosabbnak?

Turát történeti-, s ezen belül néphagyománya messze-menőkig kötelezi. Még ha sokan úgy is gondolják, hogy a néphagyomány – s benne Turán a hímzés, a viselet, a szokások, a népdaléneklés, a népzene és néptánc – idejétmúlt vagy korszerűtlen, esetleg „ciki”, akkor is tudomásul kell vennünk, hogy ezek a település legfőbb azonosítási pontjai szerte az országban. Erről ismernek bennünket, ezek tették híressé Turát. Ez az örökség lehet alapja idegenforgalmi kínálatunknak, a kiállításokon, televíziós- és rádiófelvételeken is erre van évtizedek óta igény. Ez az örökségmegőrző munka tesz minket szakmai körökben is példaértékűvé.

Szellemi értéknek tekintem magát a közösséget, hisz talán egy-egy szubkulturális forma olykor nagyobb népszerűségű, mint egy tömegrendezvény.

– Ennek fényében milyen kulturális tevékenységeket és művészeti ágakat látnál még szívesen Turán?

Kezdem először a néphagyománynál. Remélem, hogy a művészeti iskola helyi tagozatának keretei között kinövi majd magát egy ifjúsági néptáncos generáció, mely a korábbi években több ízben bizonyította már létjogosultságát Turán. Nagy álmom, hogy egyszer Turának is legyen egy nívós hagyományörző népi együttese, mely egyesít korosztályokat és értékes népszokásokat elevenít fel a színpadon. S e területen belül végül, de nem utolsósorban fontos volna egy hímzőszakkör, ahol az a néhány még tevékeny idős alkotó megtaníthatja a fiatalabbakat a turai hímzés fortélyaira.

Mivel szubkultúrákat említettem, elsődlegesnek tartom még egy filmklubos közösség újbóli életrehívását, hisz nemcsak a Bartóki hagyatékhoz, hanem Tura Díszpolgárának, Sára Sándornak filmes alkotói örökségéhez is kötelességünk méltónak lenni. Másik álmunk egy dokumentumfilm tábort az ő szakmai vezetésével, mert témát bőven kitermel magából e kisváros és környezete. Ha nem is művészi alkotó célzattal, de helytörténet-kutatás, szociológiai problémák elemzése gyanánt.

Nagyon örülnénk, ha a helyi társadalom életében meghatározó szerepet játszó csoportoknak – mint pl. a huszoneves ifjúság, a fiatal értelmiség vagy éppen a roma közösség – önmegfogalmazó képessége, önmegvalósítási igénye erőteljesebben megmutatkozhatna a művelődési ház falai között is.

A településünkön működő civil szervezetek mennyire aktívak kulturális területen?

Szinte mindegyiknek van évi egy-két kulturális vonatkozású rendezvénye a műv.házzal együttműködve. Igazából azonban mindegyiknek nehéz mozgósítania saját tagságát, így érdemes volna közös projektekben is gondolkodni. Értem ez alatt a közös erővel megvalósuló pályázatokat, hisz a civil szektornak nagyobb mozgásteret van a kiírásokat tekintve, mint egy költségvetési intézménynek. Nem is beszélve arról, hogy az összefogáson alapuló pályázati célok minden elbírálásnál előnyösebbek, mint az elszigetelt kezdeményezések.

– S ha már célokról beszélünk, milyen terveid vannak, mint régi-új műv.ház igazgatónak?

– Visszaulva a korábban elmondottakra – bővítendő közösségi, művészeti formáink irányításához a jelenlegiekhez hasonló kiváló szakembereket találni.

Felmutatni Tura értéktárát egy készülő nyomtatott kiadványon keresztül, mely összegyűjti a helyi kulturális, művészeti és szabadidős kínálati információkat a településről.

S persze mindenképp a magunk eszközeivel tovább folytatni azt a tudatformálást, mely közelíti és nem elidegeníti egymástól az embereket, mely lokálpatriotává és nem elvándorlóvá tesz. Épp ennek érdekében fogtunk bele egy komplex területrendezési folyamat előkészítésébe, melynek végeredményeként egy eu-szabványos, parkosított játszóteret hoznánk létre a művelődési ház udvarának egy részén. Első figyelemfelhívó jótékonyági akciónk e nemes ügy érdekében február 7-én egy bállal indult, de ennek részleteiről majd a következő számban olvashatnak.

– Akkor folytatás következik...

Kuti József

ÚJÉVI KONCERT 2009

Prímások lendületben

Unger Balázs cimbalmos és főszerző

A muzsikálásból polgármesterünk sem maradt ki

Megtelt a nézőtér

Maczkó Mária és a Turai Énekmondók

Pál István Szalonna

Zenélő polgármesterek

Almássy Gonoszok

Pál Lajos püspökháti harmonikazenekara

A turai tanítványok is bemutatták tudásukat

Fotó: Seres Csilla, Mészáros Ferenc

A BARTÓK BÉLA MŰVELŐDÉSI HÁZ KULTURÁLIS HIRDETÉSEI

2194 Tura, Bartók Béla tér 3. ▶ 06-28/580-581 vagy 06/30-638-4603 ▶ E-mail: kultura@vnet.hu

RENDSZERES SZABADIDŐS KÖZÖSSÉGI FORMÁK A MŰVELŐDÉSI HÁZBAN

NAP	NAPSZAK	FOGLALKOZÁS NEVE	VEZETŐ(K)
Hétfő	15.00-16.30	Jászberényi VIGANÓ Alapfokú Művészeti Iskola turai néptánc tagozata	Mosóczi Livia
	18.00-19.00	Felnőtt (női-férfi) kondicionáló torna	Pázmándi Ildikó
Kedd	13.00-19.00	Podmaniczky Művészeti Iskola Aszód turai népzene tagozata (hegedű, brácsa, nagybőgő, cimbalom)	Rónai Zoltán Unger Balázs
	18.00-19.00	Step aerobic	Pázmándi Ildikó
Szerda	16.30-17.30	Ovis népi gyermekjáték csoport	Szita Eszter
	17.30-19.00	Turai Énekmondók (női népdalkör)	Maczkó Mária
	18.00-19.00	Felnőtt (női-férfi) kondicionáló torna	Pázmándi Ildikó
Csütörtök	16.00-17.30	Jászberényi VIGANÓ Alapfokú Művészeti Iskola turai néptánc tagozata	Mosóczi Livia
	18.30-19.30	Világi női kórus	Lajkóné Kis Anita
Péntek	17.00-18.00	Kis Komédiások (gyermek színház)	Diligens Károlyné
	18.00-19.00	Turai Komédiások utánpótlás felkészítő	Diligens Melinda
	19.00-21.00	Turai Komédiások	Diligens Károlyné
Szombat	10.00-12.00	Gyermek kézműves	Dolányi Anna

„KIS BATYUS“ – GYERMEK TÁNCCHÁZ

Helyszín: Bartók Béla Műv.Ház Tura

Időpont: 2009. február 22., vasárnap 16.00-18.00

Táncvezetők: Mosóczi Livia és Dudás Dániel, a VIGANÓ AMI néptánc pedagógusai. **Talpalávalót húzza:** Zagya Banda
Belépődíj: 300 Ft/fő

NÉPRAJZI FOTÓKIÁLLÍTÁS A TURAI MŰV.HÁZBAN

Válogatás a Néprajzi Múzeum turai fotóarchívumából (lakodalmak, vasutas élet, viseletek, falusi életképek)
A kiállítás március 31-ig nyitva tart. A belépés díjtalan.

Ezúton kérjük a tisztelt látogatókat, ha a kiállított képek témával kapcsolatban helytörténeti adattárunkat gazdagítani tudják, szíveskedjenek megtenni. Információszolgáltatás és érdeklődés a fenti elérhetőségeken.

JÁTSZÓTÉR KÉSZÜL A MŰVELŐDÉSI HÁZ UDVARÁN!!!

PÁRTOLÓJEGYEK (500 Ft/db) folyamatosan vásárolhatók a turai műv.házban. Jótékony célú felajánlásait ezúton is köszönjük.

HIRDETÉS

Libra Könyvesbolt

Tura, Dózsa György u. 7.

Könyvújdonságok és -régiségek, térképek, műsoros hanghordozók, videokazetták, DVD-k.

Faxolás, fekete-fehér és színes fénymásolás.

ajándék- és étkezési utalványok
BEVÁLTHATÓK!

TURA TV

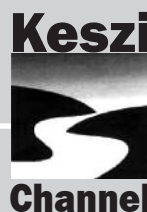
(a mindennapokról)

Hatékony álláshirdetés, elektronikus cégtábla (banerral, reklámszpottal), magán hirdetés sms-el (1000 Ft-ért) 24 órán belül.

A TÉRSÉG EGYIK LEGHATÉKONYABB ELEKTRONIKUS MÉDIÁJA!
Dunakeszi, Fót, Göd, Tura, Veresegyház kábeltelevíziós hálózatán és internetes portálján.

Tel.: 06-20/222-9990
Fax.: 06-27/392-193

A Turai Cigány Kisebbségi Önkormányzat nagysikerű rendezvényei

Az együttműködés lehetőségei nyitottak

A Magyar Országos Cigányokért Közalapítvány által kiírt pályázatra 1.620.000 Ft-os igényt nyújtott be a Turai Cigány Kisebbségi Önkormányzat, melynek eredményeképpen 800.000 Ft-ot egy rendezvénysorozatra lebonyolítására nyertek el.

Az első rendezvény megszervezésére november 28-án került sor, amikor Versmondó Vetélkedőre hívták meg az illetékes települések cigány és nem cigány általános iskolai tanulókat.

A vetélkedőn közel 30 tanuló vett részt négy települést képviselve, Galgahévíz, Jászfényszaru, Tura és Zsámbok általános iskoláit. A versenyző tanulókat elkísérték az őket felkészítő osztályfőnökök is, akik, egyben Lakatos Gyula tanár vezetésével ellátták a zsűri feladatait. Sok szülő is kíváncsi volt a vetélkedőre, amelyet a Turai Ószirozsa Nyugdíjas Klub székházában rendeztek meg.

Farkas Zsolt, a cigány önkormányzat elnöke köszöntötte a megjelenteket majd Szendrei Ferenc polgármester és Solymosi Imre, a Magyarországi Cigányokért Közalapítvány elnöke megnyitó beszéde után kezdődött a „verseny”.

A versenyt 2 csoportban, alsó tagozatosok és felső tagozatosok részvételével bonyolították le. Természetesen nem csak a legjobbak, hanem minden résztvevő jutalomban részesült és finom uzsonna is várta valamennyi jelenlétét.

Parádés Nótaszó a Művelődési házban

A másik rendezvény akár ezt a címet is kaphatná: Egy káprázatos nótaparádé. Farkas Zsolt megnyitó beszéde után Kálna Tibor, a turai KOS bizottság elnöke és Solymosi Imre, a Magyarországi Cigányokért Közalapítvány elnöke méltatta a cigány és magyar népzene hagyományait, értékeit, a kultúrházat megtöltő embereknek. A rendezvényre december 6-án került sor.

A műsor első részében helyi együttesek bővültek el a nagyszámú érdeklődőket. Itt felléptek: a Turai Vadvirág Tánccsoport, a Csörögi Táncegyüttes és az Emse Zenekar. A szünetben megjelent a mikulás is, aki köszöntötte a

szervezőket, a fellépőket és a közönséget, még kisebb ajándékokat is kapott minden résztvevő.

A főműsorban a Mátyásföldi Sztárzenekar mutatkozott be kiegészülve a 100 tagú Cigányzenekar szólistáival Berki Béla prímás vezetésével. A műsor egyik meghatározó érdekessége volt az, hogy a zenekarban helyet kapott az utolsó turai prímás Szénási Tibor „Tosko” is. Természetesen nem mulasztották el a „vendéget” felköszönteni és elismerni több mint félszázados törekvését a cigányzene és a népi éneklés fennmaradásának elősegítése érdekében. Ugyancsak részt vett a vendégzenekarban a turai ifj. Farkas Zsolt is, aki brácsásként a Mátyásföldi Sztárzenekar művészeti vezetőjének tanítványa.

A közönség nagy tapsal köszöntötte a vendég énekeseket is, közöttük Fazekas József operett és magyar népzenei énekest, Rupa Ilona magyar- és cigánynóta énekest, Tolnai András énekszólistát, akit úgy ismernek, mint a Magyar Népzene Megkoronázott Királyát és még más, jól ismert, nagyszerű énekeseket, közöttük a rendezvény szervezőjét Farkas Zsoltot is. Különös tisztelettel kell kiemelni a

rendezvény lebonyolításához nagy segítséget nyújtó Gólya Józsefet, (Lobonc) aki a műsorközlő szerepét is ellátta.

Azt hiszem nem szabad elfelejtenünk a műsor helyi szponzorait sem, akik segítségükért megkapták a rendezők elismerését, köszönetét: Baranyi és Fiai, Vidák László, Vidák Attila és családja, Pecze Péter és családja, Galga Coop Zrt, Maros Épker, Loby Autósbolt, 100 Ft-os bolt, dr. Bolbásné virágbolt, Domszlai Pékség, Marcsi büfé és falatozó, Némedi Péterné ajándékolt, Esély a Holnapért Alapítvány, Darnyik Dénes savanyítóüzeme Galgahévíz.

Turán régen láthatott ilyen színvonalas népzenei koncertet a rendezvényre ellátogató szép számú nézősereg.

A tervekről röviden

Az újsztendőre is készülnek már a programok, hamarosan sor kerül egy Bűnmegelőzési Konferencia lebonyolítására VII. és VIII. osztályos tanulók és szülők részére.

Május 1-ére pedig egy Romafesztivált és egész napos szabadterti, kulturális rendezvényt készít elő a szervező bizottság.

Szénási József

TURA FREKVENTÁLT TERÜLETEI:

A GALÁBOS

A világ a mi örökségünk, mindenkinek küldetése van benne, így mindenki felel valamiért, amit rábíztak! Tisztában kell lennünk azzal, hogy helyi kultúránk kincseit elődeinktől örököltük. Szűkebb környezetünk ismerete, szellemiségének továbbvitele, az értékes hagyományok, emlékek ápolása, minden turai lakostól méltán elvárható feladat. E gondolatok jegyében, szeretettel indítjuk most újra Tura városáról szóló írássorozatunkat.

A helytörténeti sorozatot, némi részrehajlással, keletről indulva kezdjük a Galábossal. A részrehajlás oka, hogy ez a szívemhez közel álló településrész rejti szűkebb lakóhelyemet. Sok helybéli szerint is, ez a környék az egyik legváltozatosabb, legromantikusabb, legszebb területrész.

A Galábos, a Boldogi út–Hatvani út–Galga folyó által határolt tájegység központi részén elhelyezkedő terület. Ebben a tájegységben a felszín alatt található, településünk egyik legnagyobb kincse, a kristálytisza ivóvízbázis, melyre regionális vízművünk is épült. Előljáróban tisztáznunk kell a Galábos elnevezés érdekes eredetét. A szomszédos Rókapart és Vízre-járó, a Galga folyó felé lejtő mezőgazdaságilag értékes terület, míg a tájból kissé kiemelkedő Galábos másik oldalán, a folyóparton, a Bikarét (Ganajszőg) terül el. Ez inkább legeltetésre alkalmas gyepterület, ahol hajdanán a Gulyakút állott. Fenti adottságok miatt, a környező kaszálókról származó szénát, a kissé magasabban fekvő területen „galábolták” fel a szárításhoz és tároláshoz. No innen ered a Galábos név!

A Galábos utca, tulajdonképpen településünk leghosszabb, határba vezető földútja, melyet öreg elegyes erdősáv kísér. Bár mindenki ismeri az erdők aktív környezetvédő szerepét (oxigén kibocsátás, szén-dioxid megkötés, csapadék lekötés, talaj erózió elleni védelem, zajszűrés, porfogás stb.), az emberek nem mindig megfelelő hozzáállása és a kusza jogviszonyok miatt, az Önkormányzatnak rengeteg energiájába kerül a szép fasor szakszerű karbantartására

A Galábos utca mai képe

A Galábos műholdképe az eredeti tájnevekkel

irányuló törekvése. Az egyéni érdekek önző érvényesülése, visszafordíthatatlan környezeti károkhöz vezethet! A Vízre-járó alján elterülő egykori tavat, a privatizáció után sajnos feltöltötték. Ezzel a hazánkra oly jellemző vízi élőhely egy csodálatos darabkája szűnt meg.

Az utca, központtól távoli fekvése ellenére, közműhálózatokkal jól ellátott. Örvendetes módon – ahogy polgármester Úr a televízióban is lenyilatkozta – elhárultak az akadályok, a közeljövőben a gyengeáramú kábelszolgáltatói hálózat itt is kiépítésre kerül. A szilárd útburkolat az ott lakók önrészállásával, pályázati forrásokból valósulhat meg, mint ahogy másutt volt már erre példa. Az utcában létesülő új, takaros házak bizonyítják, hogy az emberek szeretik a természet közelségét, a csendet és nyugalmat. Ezek itt adóttak, csak meg kell őriznünk őket!

A hagyományok szerint a XIX. században, valahol e helyen, a Galábos felett, a Vízre-járó déli részén a Hatvani út mellett állott a híres BECSALI CSÁRDA. A pálinkafőzde szomszédságában, ma is elkélne itt egy forgalmas vendéglátóhely! A múlt hangulatáról szóló nótát, az érdeklődőknek ezúton adjuk közre. Az eredeti „népi gyűjtéstöredék” dalszövegét Pető János egészítette ki.

*„A Bezsali Csárdában,
ecet ég a lámpában.*

*I: Jaj de homályosan ég,
nem lát tőle a vendég. :I*

Refrén

*Tulipános zsebkendőm,
elhagyott a szeretőm.“*

*I: Azért nagyon szenvedek,
könnyekeket is ejthetek. :I*

Refrén

*A Bezsali Csárdában,
ökör iszik magában.*

*I: Tiszta szívvel dalolom,
a Rózsámat siratom. :I*

Refrén

Pető János

LUC- és BOROVIFENYŐ FŰRÉSZÁRU

ELADÁSI ÁR: bruttó 50.000,- Ft/m³

KOMPLETT TETŐSZERKEZETEK

igény szerinti gyalulással

ASZTALOSIPARI ALAPANYAGOK

szárított szélezetlen fenyő
ragasztott: toldásmentes, táblásított, hosszított
hajópadló, lambéria

UTCAI KERÍTÉSELEMENK

NIMRA Kft.

2116 Zsámbok, Jászfényszarusi út 1.

Tel./Fax: 28/592-065

e-mail: nimra@vnet.hu

Nyitva: hétfőtől péntekig 7.00-16.00

szombaton: 8.00-12.00

SZÁLLÍTÁS MEGOLDHATÓ!

MINTABOLT TURÁN!

(a körforgalomnál, Kossuth út 9.)

Meglévő termékeink mellett megkezdjük a fa és műanyag nyílászárók, ablakpárkányok, ajtó- és ablakilincsek forgalmazását is.

Tel.: 28/467-468

ÚJ!

ÚJ!

EGÉSZSÉG a méhkaptárból

Talán kevésbé elterjedt az a tény, hogy a méheknek a méz mellett egyéb produktumai is vannak, melyek közül némelyik hatása olykor felülmúlja a mézét. Ilyen például a virágpó, a propolisz, a méhpempő, a méhméreg vagy a méhviasz. Az utóbbi időben megnőtt az érdeklődés a méhek által előállított készítményekkel való gyógyítási lehetőségek iránt.

Virágpó: A virágokon munkálkodó méhek a testükre hullott virágpórt a hátsó lábukon levő kosárába gyűjtik. A méhészt a virágpórt gyűjtő méheket rakományuktól egy készülő segítségével megfosztja, ezt szárítja, és természetes formájában árusítja. A vitaminok tekintetében a virágpó a leg gazdagabb termék. Növeli a vörösvérsejteket, segít megelőzni a meghűléses betegségeket. Fontos fehérjeforrás, mintegy 20 aminosavat tartalmaz.

A **propolisz** a méhek a növények mézgasz anyagából, a fák rügyeinek váladékából gyűjtik, szervezetükben feldolgozzák, és befedik vele a kaptár belső felületét. Így védekeznek a baktériumok ellen, ezzel akadályozzák meg a fertőző betegségek bejutását a kaptárba. A propolisz a legjobb természetes antibiotikum, tiszta és természetes egészségvédő anyag. A propolisz gyógyhatását az emberiség is régóta ismeri: segít az egészség megőrzésében, védelmet nyújt gyulladásos megbetegedésekben, illetve baktériumos fertőzések esetében. Arisztotelész a „fák könnyének” nevezte, és használta a gyógyászatban. Különbözőleg nehezen gyógyuló sebek, és bőrgyulladások kezelésére is alkalmas, belsőleg is fogyasztható. Hatóanyagait 90% alkoholban oldják ki.

A **méhviasz** a fiatal munkáméhek testének terméke, apró viasz lemezkék formájában, ebből építik a sejteket, lépeket, amiben a mézet raktározzák és a fiasítást, az utódokat nevelik. A méhviaszt elsősorban gyógykrémek alapanyagaként használják, de teája hasmenés ellen hatékony. (A teáskanál lépfedelelet 1 dl vízben 10 percig főzzük, majd 10 percen belül kortyonként fogyasszuk el.) A méhviaszt nemcsak gyertyaként, hanem az ipar sok területén fontos segédanyagként is használják.

Hogy nagyon régen milyen nagy értéke volt a méhviasznak olvasható Tarisznyás Márton Gyergyó története könyv 80-adik oldalán.

A méz és viasz a XV-XVII. Században Erdélyben fejedelmi előjogot képezett. Ezt az egyedáru jogot Bethlen Gábor is fenntartotta. Egy gyergyószentmiklósi 1639. évi feljegyzés szerint a méhviasz a legkeresettebb cikk. Egyházi jövedelmek között gyakori volt (1629-1660). Ferenczy György plébános 1652-ben 1 font viaszt 40 dínárért adott el. 1677-ben a harangozó minden temetés alkalmával harangozásért

1/2 font viaszt kapott. Aki pedig halottjéért többet akart harangoztatni, versenként 1-1 font viaszt fizetett. 1680-ban a káromkodó személyek bírsága 1 forint pénz vagy 2 font viasz volt. (1 font=45 dkg)

A **méhpempő**t fiatal munkáméhek nyelómirigyekkel termelik. Tápanyagban igen gazdag, 12 féle vitamint tartalmaz, a B vitaminok teljes sorozata megtalálható benne. A gyógyászatban és kozmetikai szerekben használják.

Méhméreg a méhek sajátos mirigyváladéka, melyet veszély esetén fullánkjukon keresztül juttatnak áldozatukba. Gyógyászati alkalmazása egyéni érzékenységtől függ.

Milyen formában alkalmazható a méhméreg? Közvetlen méhszúrás, steril méhméreg injekciós befecskendezése, méhméreg tartalmú kenőcs. Gyógyhatása: hatékony reuma, lumbágó, ízületi gyulladás és érrendszeri betegségek gyógyításában.

Méhszúrásos terápia részére évek óta adok méheket, erre a célra készítettem négy keretes (12x12cm) kicsi kaptárt, ezt rajzási időszakban betelepítem méhekkel, ezt elviszik a terápia színhelyére, és később őszig kéznél vannak a gyógyászatához a méhek.

Végezetül pár mondat a **méhek életéről**. Bámulatos a méhek szorgalmas munkája, a szabályos lépek építése, a kaptár tisztántartása, őrzése, a fiasítás az utódok nevelése. Egy munkáméhe 4 hónapig él, nagyon fontos az utódok számának megléte. Ez a méhanya (méhkirálynő) feladata peterakkással. Ha valami baj miatt ez csökken, ezáltal a méhcsalád léte veszélybe kerül, új anyát nevelnek, a régi hibásat leváltják. (Ezt a méhészt nyelven csendes anyaváltásnak nevezik.) Ősszel a heréket (a nem dolgozókat) a kaptárból eltávolítják, nem engedik vissza.

A közös vagyont, otthont, kaptárt életük árán is megvédelmezik. Nekünk, embereknek példakép lehet a méhek élete.

Lukács Vilmos

Coop Coop Coop Coop Coop

VÁSÁRLÓINK ISMÉT NYERTEK!!!

A 2008. decemberében meghirdetett **COOP** törzsvásárlói nyereményjátékon
- a Galga **COOP** Zrt-hez tartozó **COOP** boltok törzsvásárlói közül -
több szerencsés vevőnk is NYERT:

**2 személyes út
A VELENCEI
KARNEVÁLRA**

Csetényi Lajosné-Iklad, **Sallai Tiborné-Tura**

15.000,-FT ÉRTÉKŰ COOP VÁSÁRLÁSI UTALVÁNYT NYERTEK:

Szilágyi Györgyné, Aszód
Virág Judit, Aszód
Tóth Jánosné, Dány
Tábik Istvánné, Galgahévíz,
Gódor Józsefné, Galgahévíz
Bangó Rudolfné, Galgahévíz
Tellér Zoltánné, Kartal

Nagy Pálné, Kartal
Csorba Ilona, Tura
Kuthi Józsefné, Tura
Szabó Lászlóné, Tura
Lukács Péterné, Tura
Kovács Ernőné, Tura
Király Magdolna, Tura

Tóth Lászlóné, Valkó
Pintér Róbertné, Valkó
Vidák Lászlóné, Valkó
Kókai Jánosné, Zsámbok
Balogh Józsefné, Zsámbok

GRATULÁLUNK!

FIGYELEM!!!

MEGNYÍLT AZ ÚJJÁÉPÍTETT COOP ÜZLET!

2009. február 16-tól (hétfőtől) ismét várjuk Kedves Vásárlóinkat
a teljesen újjáépített **Maxi COOP** üzletünkbe Turán, a Zsámboki út 64. sz. alatt.
SZÉLES VÁLASZTÉK – RENDKÍVÜLI AKCIÓK – KEDVEZŐ ÁRAK

AKCIÓ

AKCIÓ

AKCIÓ

AKCIÓ

AKCIÓ

2009 FEBRUÁR 18–MÁRCIUS 02-IG

COOP B rizs 1kg	239,-Ft	Tom Kristály mosópor normál,	
COOP finomliszt 1kg	99,-Ft	vagy color komp. 2kg	999,-Ft
Kristálycukor UNI 1kg	199,-Ft	Família étolaj 100% napraforgó 1l	299,-Ft
Maggi rakott húsos rizs fix 52g	199,-Ft	Jar mosogató sensitive 1l flak.	299,-Ft
Canada Dry Ginger szénsav. üdítő 2l	299,-Ft	Flóra margarin 250g	189,-Ft
Steffl sör üv. 0,5 l	139,-Ft +üv.	Alföldi kanocsós tej 2,8% 1l	159,-Ft
Kékkúti Theodora ásv.víz Széns. 1,5l	99,-Ft	COOP tejföl 20% 150g	69,-Ft
Head & Shoulders sampon		Hajdúsági trappista sajt	999,-Ft /kg
Citromos zsíroshajra 200ml	599,-Ft	Madeta UHT tej 1l, 1,5%	119,-Ft

Februárban ismét **SZUPER AKCIÓ – SZUPER ÁRAKKAL!** 2009.02.19-től 2009.02.22-ig érvényes

Kozel sör dob. 0,5 l 119,-Ft Alföldi Harmat családi ital 2,8% dob. 139,-Ft
Karaván vák. örölt 250 g 399,-Ft Mlekpol trappista sajt 799,-Ft

Az árak bruttó árak és a készlet erejéig érvényesek.

Elkészült az aszódi kistérség humán erőforrás térképe

Aszódi Kistérség

Idén nyáron a Szent István Egyetem Alkalmazott Bölcsészeti Karának hallgatói kérdezőbiztosként tevékenykedtek az aszódi kistérség településein. Ősszel pedig megszületett a kistérség humán erőforrás térképe. A tanulmány készítői: Dr. Khademi-Vidra Anikó andragógus és Dr. Szarvák Tibor szociológus, a Szent István Egyetem docensei.

Budapest árnyékában

A megkérdezettek majdnem fele születése óta a kistérségben él. Az adatok arra engednek következtetni, hogy a kistérségbe való vándorlás a nyolcvanas évek második felétől, illetve a kilencvenes évektől kezdve tart(ott) intenzívebben. A szülői háztól elkerült gyerekek körében Budapest irányba a számottevő. Ez nem meglepő, mert a háztartások közel kétharmada ingázó életmódot követ – hangsúlyozzák a kutatók.

Képzés és a munka világa

A szakmaszerzés mobilitási célként leginkább a 8 általánost végzett szülők gyermekeinek körében jellemző. A felsőoktatásban való részvétel lehetősége egyfajta fölrendelt célként jelenik meg mintánkban, mert még a 8 osztályt végzettek körében is magasan vezet az egyetem és a főiskola a szakmaszerzéssel szemben. A diplomához kötött szakmák között a közgazdász, a pénzügyes, a jogász és az informatikus vezet. Népszerű még az orvossá válás és a műszaki pálya, valamint az idegenforgalom is. Hasonlóan a politikai pályához nem igazán jellemző a szociális (segítő) szakmák választása és tanári pálya, bár ez utóbbi esetében az idegen nyelv vonzerőt jelenthet – írják a szerzők. A tanuláshoz kapcsolódó motivációk, mobilitási törekvések mellett válaszadóink közül minden hetedik vett részt az elmúlt két évben felnőttképzési/továbbképzési programon.

Szegénység és egészségi állapot

Válaszóink alig jelezték azt, hogy rendszeresen félre tudnak tenni bizonyos pénzügyi megtakarításokra. Figyelembe véve, hogy az elmúlt év(ek)ben folyamatosan emelkedtek a

megélhetési költségek, a háztartások anyagi helyzetének megítélésében minden tizedik ember érezte kevésbé azt, hogy helyzetük romlott. A szegénységi spirál erősödésével nem meglepő az, hogy a válaszadók közel 40 százalékánál előfordult az, hogy a hónap végére elfogyott a pénze.

Általánosan elmondható, hogy a lakosság az egészségi állapottal közepesen elégedett, ugyanakkor a válaszadó iskolai végzettségének emelkedésével javul a szubjektív (testi-lelki) egészségérzet értéke is. Adataink szerint, mintánk átlagosan közel 2 hetet nem dolgozott tavaly, így a táppénz átlagosan 14 ezer forintig terjedő bevételkiesést jelentett válaszadóink számára. Válaszóink prevenció magatartása leginkább a házi orvos meglátogatásában érhető tetten.

Települési elégedettség

A válaszadók inkább elégedetlenek voltak azzal kapcsolatban, ahogyan a településeken mentek a dolgok. Az aszódi kistérség települései alapvetően a közfinanszírozás oldaláról közelítik meg a települési közszolgáltatásokat. Leginkább az infrastrukturális tényezőket (játsszótér, parkok, ivóvíz és az útépítés), illetve a települési humán közszolgáltatásokat (iskola, óvoda, középiskola) tartják olyan feladatnak, amelyeket inkább a „köz” finanszírozhat.

Jövőkép

Az aszódi kistérségi kutatás alapján az innovációk befogadásában aktív térségi társadalom képe bontakozik ki előttünk. A kistérség foglalkoztatási oldalról Budapest-függő, ám a lokális kötődések, így az alulról jövő fejlesztések biztató tendenciát mutatnak. A szuburbán szerep elérése azonban sok munkát jelent. Így például ismernünk kell tendenciákat a gyermekszegénységről, a közoktatás hatásairól, a szegénységi szubkultúráról, a kistérségi roma csoportok foglalkoztatási lehetőségeiről és az ifjúság szabadidős szokásairól is – javasolják a felsőoktatási intézmény egyetemi docensei.

Ruszkai Anna
kistérségi referens

HIRDETÉS

FRISS, TERMELŐI TEHÉNTEJ
kapható kedden és csütörtökön
délelőtt a piacon!
130 Ft/liter

Sportegyesületünk és az iskola öt éves közös múltját illetően többször is feltettük ezt a kérdést. Igyekeztünk meggyőzni minden „kétkedőt”, hogy a sakknak igenis ott van a helye az iskola falai között. Gondolkodtató (tehát gondolkodásfejlesztő) játékról van szó, nem beszélve erőteljes személyiségfejlesztő hatásáról! Hogyan hihetné bárki is, hogy az ifjúsági sakkozás nem az iskola és sportegyesületünk közös ügye!?! Az iskola adja a délutánonként kihasználatlan teremt, mi pedig elvégezzük az iskolai növendékek – közös növendékeink – felkészítését a különböző (nem is akármilyen) sakkturnákra.

Többek között persze a sakk diákolimpiára is, mely egyértelműen az iskolák versenye. Mindezekre most nem térnék ki, hiszen az iskola újságjában, s a Turai Hírlapban folyamatosan tájékoztattuk az olvasókat a legkülönbözőbb versenyekről és eredményekről.

A rendszeres sakkozással kapcsolatban azonban idekívánczok néhány fontos megállapítás, melyet hozzáértő pszichológusok tettek tanulmányok keretében. Lássunk belőlük néhányat! Dr. Tóth Ibolyát orvosként, sakkozó fiú édesanyjaként (immár grafológusként is) mindig érdekelte, vajon miben különböznek a sakkozók képességei az átlagembertől. Nemzetközi sakkozókra kért fel grafológiai vizsgálatra, hogy kézírásukból azonosítsa képességeiket. Idevágó újságcikkében olvashatjuk a következőket:

„Utánajártam annak a kérdésnek, vajon mit fejleszt egy fiatalban maga a sakk tanulás. Duró Zsuzsa és Szilágyi Péter remek tanulmányokat készítettek a sakk képességfejlesztő hatásával kapcsolatban. Gyanítom, a sakkal aktívan foglalkozó sakkozók és oktatók sincsenek tisztában a királyok játékának játékos hatásával.

Először is: bizonyított tény, hogy a sakkozás becsületességre, önuralomra, gyors megítélésre, felelősségérzetre, lényeglátásra, pontosságra, szabálykövetésre, önbizalomra, a kudarcok elviselésére, a normák és törvények tiszteletben tartására nevel.

Másodszor: segíti a logikus gondolkodást, az analízáló és szintetizáló képességet, a produktív képzeletet, a kreativitást, a problémaérzékenységet, a hatékony gon-

dolkodást, az összefüggések felismerését, a figyelem koncentrálását vagy megosztását, az emlékezőtehetséget, a tanulási folyamatokat.

Megdöbbenő, ha belegondolunk, hogy mindezeket a képességeket egy játékkal megszerezhetjük. De mi is az a játék? Nagy József felfogása szerint: A játék ingertermeléssel elégti ki az ingerszükségleteket. Ez pedig a gyermekben ösztönösen jelentkező információéhséget csillapítja. Ideggyógyászati vizsgálatok bizonyították, miért olyan összetartozó jelenségek a gyermekkori játékos tevékenységek, az ab-

ban rejlő tanulási folyamatok és a munka. Ezzel gyökeresen átértékelhetjük a játékról alkotott elképzeléseinket.”

A Galgavidéki Sakkbarátok Sportegyesülete nem véletlenül vitte be ezt a szép táblás játékot az óvoda falai közé (is) – lásd a kastélykerti óvoda rendszeres foglalkozásait –, ahol kedvező fogadtatásra lelt az óvodai vezetés és a kollegák részéről is. A gyermek életében már pár hónapos kortól jelen van a játék, s négy éves kortól már a „szabályjátékok” is alkalmazhatók. A ma 6. osztályos Győri Gergő óvodában kezdte a sakkozást, s neve már a nemzetközi listán is olvasható. Ugyancsak nemzetközi értékszámot szereztek azok a ma középiskolás növendékeink, akik iskolánk falai

között kezdtek ismerkedni a sakkozás fortelyaival, és nem hagyták abba a rendszeres sakkozást. Bényi Andrásról, Pásztor Ákosról, Pásztor Zoltánról és Virganc Rolandról van szó. Megemlíteném még a bagi iskola két tehetséges növendékét: Kuthi Balázst és Tóth Dánielt. Az óvodában és az iskolában kezdődött tehát, s folytatódik a Galgavidéki Sakkbarátok Sportegyesületének csapatában. S innentől már a helyi sakkozás nemcsak az óvodák, iskolák és sportegyesületünk, hanem városunk és vonzáskörzetének közös ügye.

A GVSE a turai intézményeken kívül még Hévízgyörkön és Ikladon tart rendszeres foglalkozásokat az iskolákban csakúgy, mint az óvodákban. Sportegyesületünk tizenhat igazolt sakkozója közül már kilencen szerepelnek a FIDE-listán (nemzetközi értékszám lista), s remélhetőleg számuk gyarapodni fog a továbbiakban. Egyesületünk (ugyanis) a sajnálatos pénzügyi nehézségek ellenére sem adja fel, amit öt évvel ezelőtt elkezdett.

*Tóth Máté József
edző*

Sakkot az iskolába?

HIRDETÉS

TEXTILSZAKMÁBAN JÁRTAS MUNKAVEZETŐT KERESK

turai céghez kiemelt jövedelemmel, német nyelvtudás alapfeltétel.

Oltvai Gellért, Tel: 06 30 9461 105

TURA VSK hírei

Január 13-án elkezdődött a felkészülés a tavaszi rajtra. A csapat heti egy alkalommal a kókai sportszarnokban, heti háromszor pedig szabadtéri edzéssel készül, igen nehéz körülmények között, hisz az időjárás kedvezőtlenül tette a pályaviszonyokat, műfűvel pedig nem rendelkezünk. Vélegessé vált a felkészülési mérkőzések időpontja is.

Lapzártáig két nagypályás edzőmérkőzésen és a Bagi TC 96-Boda Tibor „Dzsúdó” Emléktornán van túl a csapat.

Az első felkészülési mérkőzést az NB. II-es Szolnoki MÁV ellen játszotta a csapat. A játék kifejezetten biztató képet mutatott, ám a góllövés hiányzott. Mezőnyjátékban jobb volt a Tura magasabb osztályú ellenfelénél, ám a gólok mégis a másik oldalon születtek, így 1-0 arányú félidő után a Szolnok nyerte az összecsapást 3-0 arányban.

Küzdelem a labdáért

A második nagypályás mérkőzésre január 31-én az Újbuda Felkészülési Torna keretein belül a Pest megyei I. osztályú Diósd ellen került sor. A mérkőzés kezdetétől fogva nagy iramban, jó játékkal szeggettük saját térfelére az ellenfelet és öt nagy gólhelyzetet hagytunk ki. A 20. percben megtört a jég és elkezdődött a gólgyártás. A mérkőzést a Tura nyerte 7-2 arányban. **Góllövők:** Aranyos Márk (2), Szabó Ádám, Kuti László, Less Krisztián, Nagy János, Miranda Felipe.

Nagypályás felkészülési mérkőzések:

2008. február 05. csütörtök	19:00	Hatvan FC-Tura VSK	(Láng Vasas Műfű)
2008. február 07. szombat	19:00	Tura VSK - XII. Hegyvidék SE	(Újbuda Torna)
2008. február 11. szerda	19:00	Újbuda TC-Tura VSK	(Újbuda Torna)
2008. február 12. csütörtök	18:00	Szolnoki MÁV-Tura VSK	(Jászberény Műfű)
2008. február 15. vasárnap	11:00	RKSK-Tura VSK	(Rojik Műfű)
2008. február 18-22. helyezéstől függően Újbuda Torna helyosztók			
2008. február.25. szerda	18:00	Gyöngyöshalász -Tura VSK	
2008. február 28. szombat	14:30	Tura VSK- Hévízgyörk	

Az őszi kerethez képest csekély mértékben változik várhatóan a játékosállomány:

Távozik: Polyák Balázs (hivatalosan nem jelentette be, de nem jelentkezett edzésre)

Érkezhet: Nagy János (1988) Pénzügyőr SE, Román Viktor (1990) Vasas SC

BAGI TC 96-BODA TIBOR „DZSÚDÓ” EMLÉKTORNA

Mivel a tornát megelőző napon játszotta a csapat a Szolnok elleni mérkőzést, ezért a bagi tornán Nagy Gábor kapus mellett kizárólag a fiatalok vettek részt.

Fiatal csapatunk a 2. helyet szerezte meg, azonos pontszámmal de rosszabb gólkülönbség miatt szorult le a dobogó legfelsőbb fokáról.

Csapatösszeállítás: Nagy Gábor, Vida Máté, Téglás Máté, Nagy János, Szabó Ádám, Havasi Zsolt, Miranda Felipe, Aranyos Márk, Balog László.

Eredmények:

Iklad-Tura	0-1
Galgahévíz-Tura	1-4
Hévízgyörk-Tura	0-3
Aszód-Tura	1-1
Bag-Tura	4-2

AZ EMLÉKTORNA VÉGEREDMÉNYE:

1. Iklad
2. Tura
3. Bag
4. Aszód
5. Hévízgyörk
6. Galgahévíz

Tóthné Horák Mária

Ilonka
Virágbolt

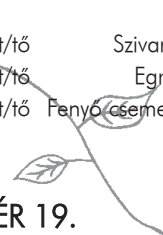
Koszorúk,
sírcsokorok
kiszállítással
06-28/769-011
06-70/409-2361

GYÜMÖLCSFÁK 990 FT/DB

Tearózsa 320,- Ft/tő Szivarfa
Futórozsa 320,- Ft/tő Egres
Rózsafa 1.500,- Ft/tő Fenyőcsemete

TURA,
RÉGI VÁSÁRTÉR 19.
06-28/769-011

► Január 6-án a CBA parkolójában, egy nyitott személyautóból lopott el ismeretlen elkövető személyes iratokat és készpénzt.

► 7-én egy lopott terepjáróval nekitolattak a CBA üzlet hátsó raktárajtajának, így oda bejutva 300 ezer Ft értékben tulajdonítottak el édességet, dohányárut, kávékat. Az elkövetők kézre kerültek, előzetes letartóztatásban várják az ítéletet.

► 13-án bejelentésre mezőőrszolgálatunk a Tura és Jászfényszaru határához közeli akác erdőhöz vonult, ahol illegális fakitermelés nyomait állapította meg. Az ügy kapcsán a rendőrség látókörébe került egy fehér Opel combi típusú utánfutós személygépkocsi. Az eljárás folyamatban van.

► 16-án hajnalban három csuklyás férfi a galgahévízi takarékszövetkezet bankautomatáját próbálta meg kitépni a falból egy Toyota furgonnal. A Nemzeti Nyomozóiroda tettenérése meghiúsította az akciót. Két „próbálkozót” a helyszínen, harmadik társukat – akinek sikerült elmene-külnie – Turán fogták el. Kiderült a közelben volt egy negyedik társuk is, akinek az volt a feladata, hogy esetleges üldözésük megakadályozására szórjon csillag alakú szöveget az útra. Mind a négy ember ügyében a Nemzeti Nyomozóiroda folytat eljárást.

► 16-án a Dózsa György úti könyvesboltban ismeret-

len személy hamis 20 ezer Ft-os pénzzel fizetett, majd távozott. Ez az ember nem lehet nyugodt, a rendőrségnek több információja van róla, mint ő gondolná.

► 26-án a Bartók-téri zöldséges üzletbe – a raktárajtó lakatját lefeszítve – ismeretlen elkövető behatolt, onnan élelmiszert és digitális mérleget lopott.

Felhívás!

Ismételten felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy házaló, alkalmi árusoktól ne vásároljanak semmit sem. Tisztázatlan eredetű portékájuk lopott is lehet, de inkább ürügyet keresnek a házba való bejutáshoz egy nagyobb címletű pénz váltása kapcsán, ahonnan trükkösen különféle értékeket lopnak.

Kérünk mindenkit, hogy a környezetükben élő idős embereket fokozottabban figyeljék, hiszen velük történnek leggyakrabban ehhez hasonló bűncselekmények.

Autósok figyelmébe!

A parkoló autókat mindig zárják le, értékeiket ne hagyják a kocsiban ill., ha nincs más megoldás azt úgy kell elhelyezni, hogy ne lehessen látni kívülről.

Az indítókulcsot még a zárt udvarban sem hagyják az autókban, hiszen ezzel megkönnyítik a bűnözők dolgát.

J.S.

A 2008 DECEMBERI REJTVÉNY HELYES MEGFEJTÉSE: „csak jó meleg simogatást”.

A szerencsés nyertes:

BAKONDI PÉTERNÉ (Tura, Thököly út 21.)

Nyereménye a Libra könyvesbolt 2.000,- Ft-os könyvvásárlási utalványa, melyet postán küldünk. **GRATULÁLUNK!**

HIRDESEN A TURAI LAPBAN!

1/1 oldal	34 500 Ft
1/2 oldal	17 250 Ft
1/4 oldal	8 625 Ft
1/6 oldal	6 000 Ft
1/8 oldal	4 800 Ft
Apróhirdetés	60 Ft/szó

Táncba hívó!

A Többsincs Óvoda és Bölcsőde Szülői Munkaközössége és Dolgozói
2009. február 20-án, 15.30-tól
TÁNCHÁZI MULATSÁGRA VÁRUNK

a Művelődési Házba kicsiket, nagyokat, mindenkit, aki szereti a táncot, a játékot, a zenét.

A Talpalávalót

a **Zagya Banda** és a **Szűk Banda** húzza.

A **büfét** a szülők szolgáltatják.

Zsákbamacska kapható!

Belépő: 500 Ft családonként

(2 felnőtt és a gyerekek)

Támogatói jegy: 1000 Ft, Egyéni belépő: 300 Ft

A rendezvény bevételét a szülők az Összefogás
Övodásainkért Alapítvány javára fordítják!

Szeretettel várunk mindenkit!

TURA ÖNKÉNTES TŰZOLTÓ EGYESÜLET

06-70-335-5105

turaonkentes@freemail.hu
www.tura-ote.atw.hu

ORVOSI ÜGYELET

KÖZÖS

diszpécserszolgálat:

06-1/301-6969

Tura Biztonságáért 2002 Polgárőr Egyesület

06-20-264-4722
06-20-264-4705

Számlaszámunk:
65900107-13024136
(Turai Takarékszövetkezet)
Köszönjük, hogy támogatja működésünket!

TURAI HÍRLAP

KÖZÉLETI HAVI LAP

Szerkesztette a Szerkesztőbizottság

E-mail: turaihirlap@tura.hu

Nytsz: B/BHF/567/P/91

Levélcím: Városi Könyvtár 2194 Tura, Bartók tér 3.

Készült 3.000 példányban a RO-LA Kft. nyomdaüzemében, Valkón

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.